

Франція у XI–XV ст.

Феодална роздробленість Франції

- ✓ 987–1328 рр. – династія Капетингів;
- ✓ Феодали діють за принципом «Васал мого васала не мій васал»;
- ✓ Міжусобні війни, які не зміцнюють економічно і політично державу;
- ✓ I пол. XII ст. – поступове посилення влади Капетингів.

Підтримка
короля

КАТОЛИЦЬКА
ЦЕРКВА

ЛИЦАРІ

СЕЛЯНИ

МІСТЯНИ

Боротьба французьких королів за об'єднання Франції

Людовік VI Товстий (1108–1137):

- ✓ зруйнував замки бунтівних баронів, або розмістив в них королівські гарнізони;
- ✓ здобув перемогу над об'єднаним військом Англії та Німеччини;
- ✓ зміцнив королівську владу, одруживши сина з Елеонорою Аквітанською.

Людовік VII (1137–1180):

- ✓ розлучення з Елеонорою Аквітанською, яка згодом одружилася з Генріхом II Платагенетом (король Англії з 1154 р.);
- ✓ нову загрозу об'єднання становила Англія, яка володіла майже половиною Франції.

Філіп II Август (1180–1223):

- ✓ боровся з Платагенетами, оскільки останні були на території Франції васалами фр. короля і порушили васальні відносини;
- ✓ 1202–1214 рр. – захоплення більшості французьких володінь Платагенетів.

Людовік VIII Лев (1223–1226):

- ✓ приєднав землі Пд. Франції і Тулузьке герцогство.

Людовік IX Святий (1226–1270):

- ✓ створив **Малу королівську раду** – постійна рада короля і його придворників;
- ✓ заборонив поєдинки;
- ✓ заснував **Паризький парламент судових справ** – вищий суд Франції;
- ✓ встановлення правила «40 днів короля»;
- ✓ започаткував створення єдиної грошової системи;
- ✓ угода з англ. королем, за якою той остаточно відмовився від претензій на втрачені раніше провінції, окрім Аквітанії.

Філіп IV Красивий (1284–1314):

- ✓ продовжував політику об'єднання Франції;
- ✓ намагався приєднати Фландрію;
- ✓ позичав гроші та не повертав, вигнав з країни жидів, ломбардських банкірів, конфіскуючи їхнє майно, а потім знову брав із них гроші за повернення до країни;
- ✓ вимагав від духовенства сплати королю податків, але відмова Боніфація VIII змусила короля скликати у 1302 р. Генеральні штати, які одноставно висловилися проти втручання папи у внутрішні справи Фр.;
- ✓ посадив на папський престол Климента V, перенісши столицю Папи до Авіньйона – Авіньйонський полон пап (1309–1378);
- ✓ 2-ге зібрання Генеральних штатів (1308): знищення ордену тамплієрів.

Династія Валуа (1328–1589)

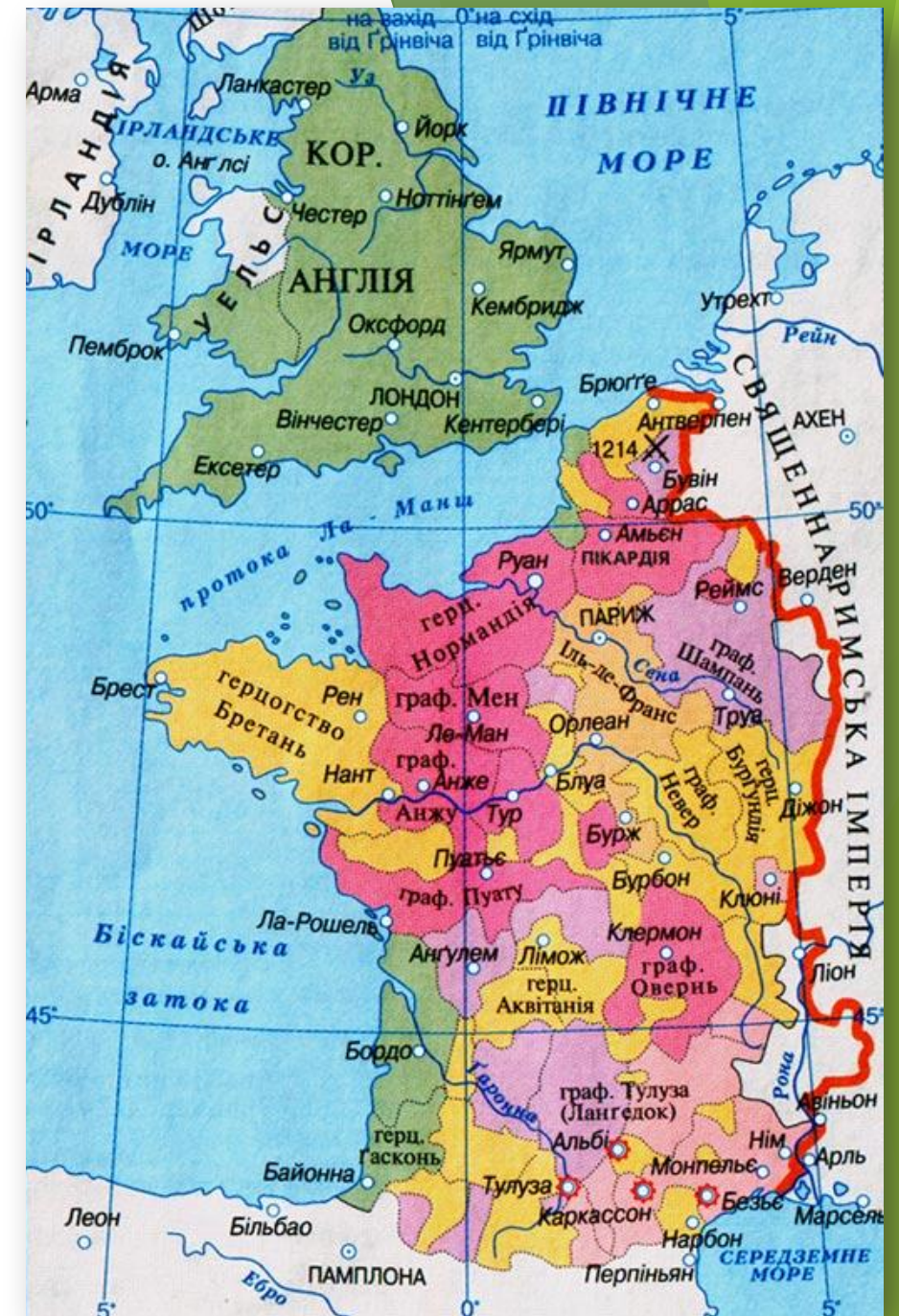
Столітньої війни (1337–1453)

В XIII–XIV ст. в Англія та Франція формуються як національні держави.

Територіальні претензії, економічні інтереси – основні *причини* війни.

Привід війни: англійський король Едуард III (1327–1377) заявив про свої претензії на французький престол.

У 1337 р. французький король Філіп VI Валуа заявив, що забирає в англійського короля його володіння на південному заході Франції. У відповідь Едуард III оголосив війну.

Філіп VI Валуа
(1328–1350)

Едуард III
(1327–1377)

Події Столітньої війни (1337–1453)

Битва при Слейсе
(1340)

Битва при Кресі
(1346)

Битва при Пуатьє
(1356)

«Якби риби вміли говорити, вони б розмовляли французькою».

ЖАКЕРІЯ (травень 1358)

«Усюди, де вони проходили, їх кількість зростала, бо кожний з людей їх звання за ними йшов. Повсталі селяни жадали помсти. Вони громили і спалювали все на своєму шляху, вбивали всіх шляхтичів, яких зустрічали...»

«Государю, ви, перший шляхтичів у світі, не стерпите, щоб шляхта загинула. Адже якщо ці люди, які називають себе жаками, протримаються довго, а добрі міста їм допоможуть, то шляхта буде ними винищена»

Битва при Азенкур (1415)

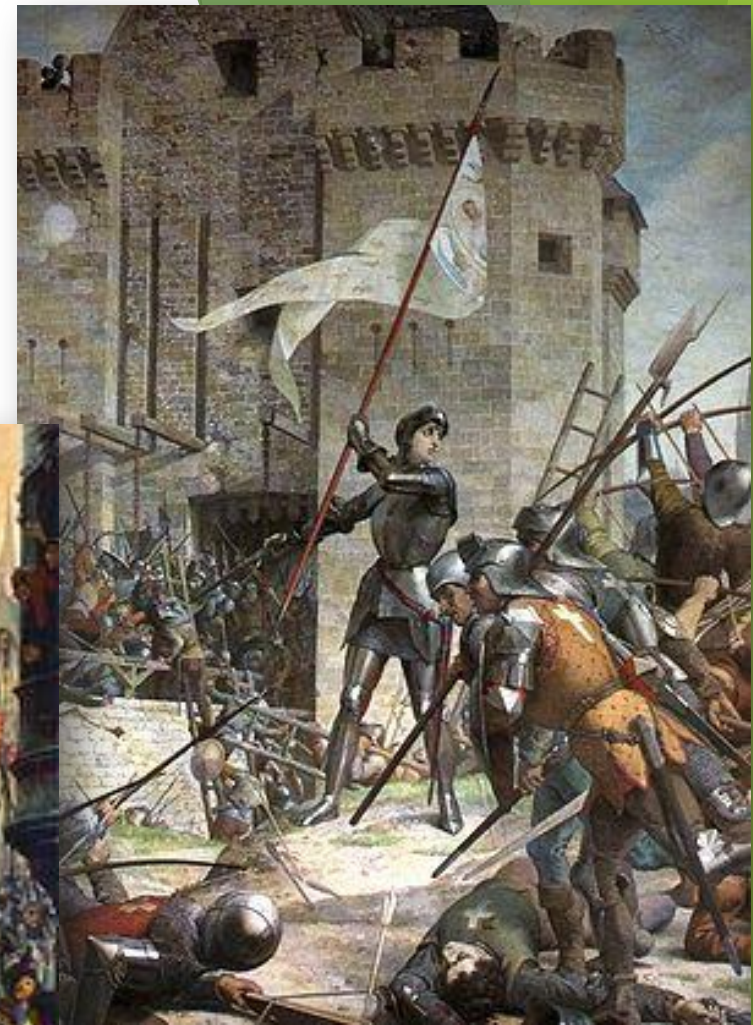
Битва при Азенкурі продемонструвала відставання в озброєнні французької армії.

Облога Орлеану (1428)

Діставши славу «Орлеанської діви», король узрів загрозу для своєї влади. Під час битви поблизу Парижа Жанна потрапила до полону, король нічого не зробив для її звільнення. У травні 1431 р. Жанну д'Арк англійці спалили на вогнищі.

1429 р. – Жанна д'Арк розгромила війська англійців під Орлеаном – «Орлеанська дівка».

Наслідки: економічно розорена країна і значні людські втрати;
! об'єднання Франції та створення сильної централізованої держави.

Людовік XI (1461–1483) боровся з герцогом бургундським Карлом Сміливим. Внаслідок битви поблизу Нансі (1477), бургундці зазнали поразки, а Карл загинув. Окрім Бургундії король приєднав Пікардію, Беррі, Прованс. Людовік XI став першим монархом, влада якого була абсолютною. Окрім війн, займався розвитком економіки.

Карл Сміливий

Карл VIII

Д/З

► П. 12 - опрацювати

Таблиця на ст. 66 (король, роки правління/що зробив для зміцнення королівства та його об'єднання)